

Sygn. II S 8/17

POSTANOWIENIE

Dnia 29 czerwca 2017 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSA Andrzej Kot (spr .)

Sędziowie: SSA Tadeusz Kielbowicz

SSA Grzegorz Kapera

po rozpoznaniu w sprawie **M. A.**

skargi wnioskodawcy na naruszenie jego prawa do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym przed Sądem Okręgowym we Wrocławiu pod sygn. akt III Ko 162/16 bez nieuzasadnionej zwłoki

na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U. nr 179, poz. 1843 ze zm.)

p o s t a n a w i a

1. skargę M. A. oddalić;

2. zwolnić skarżącego M. A. od obowiązku uiszczenia opłaty w kwocie 100 zł od przedmiotowej skargi.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny ustalił, co następuje:

W dniu 18 lipca 2016r. wnioskodawca M. A. złożył do Sądu Okręgowego we Wrocławiu wniosek o zasądzenie odszkodowania z powodu niesłusznego zatrzymania w dniu 10 października 2008r, w sprawie Sądu Rejonowego w Wołowie, sygn.akt II K 294/15 oraz za umieszczenie w szpitalu psychiatrycznym o wzmocnionym stopniu zabezpieczenia w okresie od 17 do 23 grudnia 2009r.

Zarządzeniem z dnia 20 lipca 2016r. Przewodniczący III Wydziału Karnego przydzielił sprawę do referatu Sędziego Sądu Okręgowego Macieja Skórniaka. Jednocześnie zwrócił się do Sądu Rejonowego w Wołowie o akta sprawy II K 294/15. Zarządzeniem z dnia 4 sierpnia 2016r. wyznaczono wnioskodawcy obrońcę z urzędu w osobie adw. O. G. oraz wyznaczono termin rozprawy na 5 września 2016r.

W dniu 12 sierpnia 2016r. Sąd Rejonowy w Wołowie poinformował Sąd Okręgowy we Wrocławiu, że akta sprawy o sygn. akt II K 294/15 zostały przesłane do sprawy III Ko 30/16, która równocześnie toczyła się w Sądzie Okręgowym we Wrocławiu.

W dniu 5 września 2017r. Sąd Okręgowy dopuścił dowód z danych o karalności wnioskodawcy, a także celem dołączenia do postępowania akt sprawy Sądu Rejonowego w Wołowie II K294/15 oraz III Ko 30/16 Sądu Okręgowego we Wrocławiu, rozprawę odroczył z urzędu.

W dniu 4 października 2016r. Sąd Okręgowy telefonicznie ustalił, że w sprawie III Ko 30/16 zapadł już wyrok w postępowaniu odwoławczym, ale wnioskodawca złożył wniosek o przywrócenie terminu do sporządzenia uzasadnienia. Jednocześnie w tej sprawie wnioskodawca złożył również wniosek o wznowienie postępowania. Wobec

powyższego, akta sprawy o sygn. akt III Ko 162/16 wraz z aktami Sądu Rejonowego w Wołowie, sygn. akt II K 294/15 zostały następnie przesłane do Sądu Najwyższego. 28 października 2016r. Sąd Okręgowy ustalił, że akta znajdują się w Sądzie Najwyższym i obecnie nie ma możliwości ich wypożyczenia.

Po zwróceniu przez Sąd Najwyższy w/w akt, w dniu 2 grudnia 2016r. Sąd Okręgowy wyznaczył termin rozprawy głównej na 27 stycznia 2017r. Jednocześnie zwrócił się do Sądu Rejonowego w Wołowie o rozważenie możliwości zaliczenia okresu zatrzymania w dniu 10 października 2008r. na poczet kary łącznej 3 lat pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Wołowie z dnia 16 października 2014r. w sprawie VII K 6/13. W odpowiedzi Sąd Rejonowy wskazał, że dzień 10 października 2008r. został już zaliczony skazanemu na poczet kary pozbawienia wolności orzeczonej w sprawie VII K 6/13.

Na rozprawie w dniu 27 stycznia 2017r., Sąd Okręgowy we Wrocławiu ujawnił akta Sądu Rejonowego w Wołowie w sprawie RNs 351/09 dotyczące zatrzymania M. A. w dniu 17 grudnia 2009r. oraz jego pobytu w zakładzie psychiatrycznym do dnia 23 grudnia 2009r. Zwrócił się również do Sądu Rejonowego w Wołowie o rozważenie możliwości zaliczenia wnioskodawcy M. A. na poczet kary pozbawienia wolności orzeczonej w sprawie VII K 6/13 okresu pozbawienia wolności w dniach od 17 do 23 grudnia 2009r.

Sąd Rejonowy w Wołowie postanowieniem z dnia 13 marca 2017r., sygn. akt VII K 6/13 zaliczył M. A. na poczet kary pozbawienia wolności orzeczonej w sprawie VII K 6/13 okres pozbawienia wolności w dniach od 17 do 23 grudnia 2009r.

Na kolejnym terminie rozprawy w dniu 21 kwietnia 2017r. wnioskodawca oświadczył, że złożył zażalenie od w/w postanowienie. Przewodniczący zarządził przerwę w rozprawie do dnia 19 maja 2017r. celem dołączenia do akt prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego w Wołowie. W tym dniu Przewodniczący poinformował wnioskodawcę, że zażalenie na postanowienie Sądu Rejonowego w Wołowie (VII K 6/13) zostanie rozpatrzone w dniu 12 czerwca o godz. 12.25. Celem dołączenia akt VII K 6/13, Przewodniczący zarządził przerwę w rozprawie do dnia 12 czerwca 2017r. godz. 14.00. W dniu 12 czerwca 2017r. Sąd Okręgowy dopuścił dowód z akt sprawy Sądu Rejonowego w Wołowie VII K 6/13 oraz odpisu postanowienia Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 12 czerwca 2017r. w sprawie VI K 428/17.

Wyrokiem z dnia 12 czerwca 2017r. , sygn.. akt III Ko 162/16, Sąd Okręgowy oddalił wniosek M. A. o odszkodowanie i zadośćuczynienie za niesłuszne pozbawienie wolności w sprawie Sądu Rejonowego w Wołowie, sygn. akt 294/15. Wyrok ów nie jest prawomocny.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Skarga nie zasługiwała na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 2 ust.1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym (Dz.U. nr 179, poz.1843, dalej: ustawa o skardze), przewlekłość postępowania ma miejsce wówczas, gdy postępowanie w sprawie trwa dłużej, niż to konieczne dla wyjaśnienia tych okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne do rozstrzygnięcia sprawy. Przy ocenie, czy doszło do naruszenia prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki – zgodnie z art.2 ust. 2 powołanej ustawy, należy mieć w szczególności na uwadze terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd, w celu wydania w sprawie rozstrzygnięcia co do istoty, uwzględniając charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej złożoności, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania.

Konieczne jest również uwzględnienie przepisu art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, który gwarantuje każdemu prawo do rozpoznania jego sprawy w rozsądnym terminie, a także związanego z tą regulacją orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. ETPC wielokrotnie podkreślał, że przy ocenie, czy sprawa została

rozpoznana w rozsądnym terminie należy wziąć pod uwagę stopień jej skomplikowania, zachowanie się oskarżonego w jej toku oraz sposób prowadzenia postępowania przez organy procesowe (zob. m.in. Kubiszyn v. Polska, wyrok ETPC 37437/97 z 30.01.2003; Jagiełło v. Polska, decyzja ETPC 61437/00 z 30.04.2002 r.; Jedamski v. Polska, wyrok ETPC 29691/96 z 26.07.2001 r.; Malicka-Wąsowska v. Polska, decyzja ETPC 41413/98 z 5.04. 2001 r.; Sobczyk v. Polska, wyrok ETPC 25693/94 z 20.02.2000 r.; Andrucci v. Włochom wyrok ETPC 12955/87 z 27.02.1992 r.; Eckle v. Niemcom wyrok ETPC 8130/78 z 15.07.1982 r.; Hefkova v. Słowacji wyrok ETPC 57237/00 z 31.05.2005 r.).

Mając na uwadze powyższe, stwierdzić należy, że wskazane na wstępie postępowanie przed Sądem Okręgowym we Wrocławiu w sprawie M. A. nie jest dotknięte przewlekłością postępowania, o jakiej mowa w ustawie o skardze.

Wprawdzie Sąd Apelacyjny przyznaje, że postępowanie przed Sądem Okręgowym we Wrocławiu prowadzone pod sygn. akt III Ko 162/16 trwa już stosunkowo długo, nie mniej jednak okoliczność ta sama w sobie nie uzasadnia przekonania o zaistnieniu przewlekłości postępowania w tej sprawie. Należy bowiem mieć na uwadze, że ustalenie przewlekłości postępowania nie jest zależne jedynie od upływu czasu i subiektywnych odczuć skarżącego, lecz jest wypadkową czynników obiektywnych oraz czasu niezbędnego do podejmowania działań zgodnych z obowiązującymi przepisami, przewidującymi zachowanie określonych procedur (zob. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 11 maja 2005r. sygn. akt II S 26/05).

Sąd Apelacyjny zwrócił uwagę, że okolicznościami, które wpłynęły negatywnie na szybkość postępowania w tej sprawie były trudności z pozyskaniem akt koniecznych do rozpoznania sprawy, które w związku z innymi postępowaniami dotyczącymi wnioskodawcy znajdowały się w innych sądach. Sąd rozpoznający sprawę, podjął jednak wszelkie działania, aby jak najszybciej pozyskać akta konieczne do rozpoznania sprawy .

Zarządzenie przez Sąd Okręgowy przerwy w rozprawie w dniach 21 kwietnia 2017r. i 19 maja 2017r. było natomiast konsekwencją zwrócenia się do Sądu Rejonowego w Wołowie o rozważenie możliwości zaliczenia wnioskodawcy M. A. na poczet kary pozbawienia wolności orzeczonej w sprawie VII K 6/13 okresu pozbawienia wolności w dniach od 17 do 23 grudnia 2009r.

W dniu 12 czerwca 2017r. zapadł w niniejszej sprawie nieprawomocny wyrok.

W orzecnictwie i judykaturze ugruntowało się stanowisko, że nie każda zwłoka może być przyczyną stwierdzenia przewlekłości, lecz jedynie zwłoka nieuzasadniona. Ocena, czy postępowanie trwa dłużej niż to konieczne, dokonywana musi być na podstawie zarówno analizy charakteru dokonywanych czynności, jak i stanu faktycznego sprawy.

W kontekście tychże kryteriów analizy sprawy oskarżonego dokonał Sąd Apelacyjny i stwierdził, że Sąd Okręgowy podejmował czynności zmierzające do rozstrzygnięcia sprawy, które miały merytoryczne uzasadnienie i uczynił to w miarę sprawnie. Należy podzielić pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w wyroku z dnia 03 września 2003 r. sygn. akt II CKN 425/01, że o przewlekłości postępowania można mówić dopiero wówczas, gdy pomiędzy kolejnymi czynnościami procesowymi występują długie, nieuzasadnione przerwy albo też pewne czynności nie są podejmowane w ogóle. Natomiast w rozpatrywanej sprawie nie stwierdzono, aby zaszły takie okoliczności. Mimo że czas dokonania poszczególnych czynności odpowiadał wymogom działania bez zbędnej zwłoki, łączny czas postępowania w sprawie skarżącego okazał się długi. Są to jednak subiektywne odczucia skarżącego, których Sąd Apelacyjny nie ignoruje, ale stwierdza, że wobec okoliczności prawnych i faktycznych sprawy, nie trafnym byłoby orzekanie przewlekłości postępowania.

W tym stanie rzeczy – mając na uwadze powyższe – Sąd Apelacyjny uznał, że złożona przez M. A. skarga na przewlekłość postępowania jest bezzasadna, w związku z czym orzekł jak na wstępie.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny postanowił, jak na wstępie.

SSA Tadeusz Kielbowicz SSA Andrzej Kot SSA Grzegorz Kapera